

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

เนื่องจากระบบงานคลินิกทันตกรรม เป็นระบบงานที่มีขั้นตอนการดำเนินงานมาก และงานด้านทันตกรรมก็ เป็นงานที่ต้องการความละเอียดอ่อน ดังนั้นการดำเนินงานในระบบงานคลินิกทันตกรรม จึงต้องอาศัยความปราณีต ชำนาญและความรวดเร็วในการให้บริการ

การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการให้บริการในงาน คลินิกทันตกรรม จึงนับว่าเป็นการช่วยให้ระบบงานคลินิกทันตกรรม ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและถูกต้อง เป็นการแบ่งเบาภาระบางอย่างในระบบงานคลินิกทันตกรรม เช่นงานค้นหาคนไข้ งานเก็บประวัติคนไข้ งานวางแผนการรักษา งานรวบรวมผลการรักษาและค่ารักษา งานนัดหมาย งานควบคุมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และยา และงานการเงิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ก็เพื่อทำการออกแบบระบบงานคอมพิวเตอร์สำหรับระบบงานคลินิกทันตกรรม และจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในงานคลินิกทันตกรรมโดยศึกษาจากคลินิกทันตกรรม 3 แห่ง

จากการศึกษาพบว่าโครงสร้างของระบบงานคลินิกทันตกรรม แบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆคือ

1. งานคนไข้และการตรวจรักษา ประกอบด้วยงานย่อยที่สำคัญคือ
  - การค้นหาคนไข้
  - บันทึกการรับคนไข้ใหม่
  - บันทึกประวัติสุขภาพ
  - บันทึกแผนการรักษา
  - บันทึกผลการรักษาและค่ารักษา

2. งานนัดหมาย ประกอบด้วยงานย่อยที่สำคัญคือ
  - แสดงตาราง/บันทึกการนัดหมาย
  - พิมพ์ตารางการนัดของทันตแพทย์ประจำวัน
3. งานควบคุมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ และยา ประกอบด้วยงานย่อยที่สำคัญคือ
  - บันทึกการรับของ
  - บันทึกการจ่ายของ
  - พิมพ์รายงานปริมาณวัสดุอุปกรณ์คงเหลือ
4. งานการเงิน ประกอบด้วยงานย่อยที่สำคัญคือ
  - บันทึกการจ่ายเงิน
  - พิมพ์รายงานเงินเดือนบุคคลากร

การดำเนินการวิจัยจะทำการศึกษาวิเคราะห์ระบบงานเดิม และนำองค์ประกอบที่สำคัญจากระบบงานคลินิกทันตกรรมทั้ง 3 แห่ง มาออกแบบเป็นระบบงานคอมพิวเตอร์ สำหรับการออกแบบนี้จะออกแบบโดยยึดองค์ประกอบหลักจากคลนทนต์แพทยชาชนทร มรรคดวงแก้ว

การวิเคราะห์และออกแบบ ระบบงานคอมพิวเตอร์นี้ ใช้วิธีการการวิเคราะห์และออกแบบระบบแบบโครงสร้าง (Structured System Analysis and Design) โดยใช้เครื่องมือในการทำงาน 3 ประการคือ

1. แผนผังกระแสข้อมูล(Data Flow Diagram)
2. พจนานุกรมข้อมูล(Data Dictionary) โดยใช้วิธีของยัวคอนเมโทด เลย์(Yourdon Methodology)
3. ข้อกำหนดรายละเอียดขนาดเล็ก(Mini-Spec) โดยใช้วิธี Structured English

การออกแบบระบบประกอบด้วย การออกแบบจอภาพ เพื่อนำข้อมูลเข้าระบบ การออกแบบรายงานที่ใช้ในระบบ การออกแบบเพิ่มข้อมูล และการออกแบบการทำงานในระบบ

ระบบงานที่ออกแบบแล้วนี้นำมาจัดทำโปรแกรม โดยใช้ภาษาโคบอล ซึ่งเป็นภาษาที่เหมาะสมสำหรับใช้ในงานธุรกิจ มีโปรแกรมควบคุมระบบคือ Dos Version 3.1 และโปรแกรมแปลภาษาโคบอลVersion 2.0 โปรแกรมที่จัด

หาชิ้นมีจำนวนทั้งสิ้น 34 ปรแกรม พัฒนาระบบเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ขนาด 16 บิท มีหน่วยความจำอย่างน้อย 640 กิโลไบท์ และมีหน่วยขับจานแม่เหล็กจำนวน 2 หน่วย

การดำเนินงานในระบบงานคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การเข้าระบบ
2. การสร้างแฟ้มข้อมูลหลักของระบบงาน
3. การดำเนินงานประจำวัน
4. การดำเนินงานเมื่อสิ้นเดือน

ระบบงานคอมพิวเตอร์ที่ออกแบบไว้นี้คำนึงถึง ความปลอดภัยของข้อมูล เป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงกำหนดให้มีการเก็บข้อมูลสำรอง เมื่อสิ้นวันทำการ และทุกสิ้นเดือน เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้ในภายหลัง

ปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับระบบคลินิกทันตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารคลินิกและทันตแพทย์ ผู้สนใจและมีความต้องการจะนำคอมพิวเตอร์ เข้าไปช่วยในการปฏิบัติงาน และการบริหารงาน ภายในคลินิกทันตกรรมโดยผู้ที่ใช้ระบบนี้จะเป็นจะต้องมีพื้นฐานความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากระบบงานที่พัฒนาขึ้นนี้ใช้ภาษาไทย และมีรายการปฏิบัติงาน (Menu) ให้เลือกทำงานได้ ภายในปรแกรมทุกปรแกรมจะมีลักษณะโต้ตอบกับผู้ใช้ เช่น จะแสดงข้อผิดพลาด (Error) เมื่อผู้ใช้ใส่ข้อมูลผิดและมีการควบคุมมิให้ทำงานต่อไปหากยังไม่แก้ไขข้อผิดพลาดเสียก่อน สำหรับข้อมูลที่มีความสำคัญมากว่า ในระบบงานยังกำหนดให้ผู้ใช้ใส่รหัสผ่านก่อนทำการปรับปรุงข้อมูลข้อมูล เพื่อป้องกันผู้ที่ไม่ได้มีส่วนรับผิดชอบมาปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวได้

6.2 ข้อเสนอแนะ

1. รหัสบัญชีที่ใช้ในระบบงานคอมพิวเตอร์นี้ ออกแบบไว้เป็นตัวเลข 6 หลัก และความหมายของแต่ละรหัสบัญชีได้แบ่งตามหลักบัญชีทั่วไปคือแบ่งเป็นบัญชี 5 หมวดดังนี้

รหัสบัญชีที่ขึ้นต้นด้วย	1	หมายถึง	หมวดสินทรัพย์
รหัสบัญชีที่ขึ้นต้นด้วย	2	หมายถึง	หมวดหนี้สิน

- รหัสบัญชีที่ขึ้นต้นด้วย 3 หมายถึง หมากขุน
 รหัสบัญชีที่ขึ้นต้นด้วย 4 หมายถึง หมากทรายใต้
 รหัสบัญชีที่ขึ้นต้นด้วย 5 หมายถึง หมากทรายจ่าย

ในระบบงานที่ได้ออกแบบไว้นี้มิได้เน้นการหาระบบบัญชี แต่จะจัดทำเพียงการควบคุมยอดรวมลูกหนี้, เจ้าหนี้และยอดรวมรายได้ของคลินิกเนื่องจากเป็นข้อมูลที่สำคัญในการบริหารงานด้านการเงินของคลินิก

รหัสบัญชีที่กำหนดไว้ในระบบนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ulyต้องเป็นตัวเลข 6 หลักเช่นเดิม

2. รายงานในระบบ หากต้องการเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมให้เหมาะกับงานในแต่ละคลินิก ก็ย่อมทำได้ ulyจะต้องคำนึงถึงข้อมูลที่มีอยู่ในระบบเป็นสำคัญ

3. โปรแกรมสำเร็จรูปในระบบนี้ได้พัฒนาขึ้นโดยใช้ระบบภาษาไทย 25 บรรทัดของบริษัทอินเตอร์ เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด และใช้รหัสภาษาไทยของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ หากต้องการจะนำไปใช้กับระบบภาษาไทยหรือรหัสภาษาไทยอื่นหรือต้องการจะใช้รหัสภาษาไทยมาตรฐานของสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม(สมอ.) จะต้องปรับปรุงโปรแกรมในส่วน ofภาษาไทยทั้งหมดให้เป็นรหัสภาษาไทยดังกล่าวด้วย

4. เมื่อนำโปรแกรมสำเร็จรูปนี้ไปใช้ในระบบงานจริง ulyจะคำนึงถึงขนาดข้อมูลที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เมื่อขนาดของข้อมูลมีมากขึ้นจะมีผลทำให้อุปกรณ์ที่ใช้ต้องมีขนาดที่เหมาะสมด้วย เช่น งานแม่เหล็ก ขนาดของงานแม่เหล็กโดยเฉพาะงานแม่เหล็กแบบแข็ง(Hard Disk)มีหลายขนาด และสามารถบรรจุข้อมูลได้มากน้อยต่างวกัน พอประเมินขนาดของงานแม่เหล็กกับขนาดของคลินิกทันตกรรมได้ดังนี้

1 งานแม่เหล็กแบบแข็ง(Hard Disk) ขนาด 10 Mbyte สามารถใช้กับคลินิกที่มีคนไข้ประมาณ 3,000 คนและยังคิดต่ออยู่ 1,000 คน

2 งานแม่เหล็กแบบแข็ง(Hard Disk) ขนาด 20 Mbyte ใช้กับคลินิกที่มีคนไข้ประมาณ 10,000 คนและยังคิดต่ออยู่ 2,000 คน

การประเมินขนาดงานแม่เหล็กดังกล่าวไม่รวมถึงงานอื่นที่อาจนำเครื่องคอมพิวเตอร์นี้ไปใช้งาน จึงต้องนำไปประกอบการพิจารณาด้วย